

Štev. 1.

Leto 4.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpin in organizirajte se vsi v USŽ.

Novoletne misli.

Prihajamo v novo leto. V resnici ne pokaže potek vsakdanjega življenja nobene spremembe. Dan v novem letu je tak, kakršen je bil dan v starem letu. Vendar nas stavlja starodavna navada, ki je v nas in v naši duševnosti, iluzorno pred nekaj dogodek, da se je končalo nekaj, s čemur nismo bili ravno zadovoljni in začelo nekaj, kar nam vzbuja želje, da bi bilo boljše.

In zato naj tudi mi pogledamo, kako je bilo v starem letu. Tako mi-mobežno pogledimo.

Delati smo morali v starem letu čezure. Kršiti smo morali osemurnik. Plače naše so bile majhne, kaznovalo se nas je kruto za vsako malenkost in največkrat vsled krivde uprave. Reduciralo se nas je, da smo morali poleg gladnih mezd trpeti še brezposelnost in njene posledice. Naše pravice se je gazilo.

Mi nismo vsega tega mirno gledali. Nismo hlapčevski povsili glave in trpeli. Borili smo se. Vsaj mi, organizirani v »Ujedinjenem Savezu Železničarjev«, smo se borili. In ta naša borba je bil tisti zid, preko katerega se ni upala iti uprava še bolj, kot je šla. Če bi pa bili organizirani tudi vsi tisti, ki radi uživajo pridobitve organizacije in najraje javkajo, a nočejo stopiti v bojne vrste naše organizacije, potem bi se tudi to, s čemur nas je uprava udarila in nas še tepe, ne bilo zgodilo in bi mi ob novem letu lahko zadovoljno in s ponosom vzkliknili:

»Mi, železničarji, smo kovači svojega položaja. In to, da je ta položaj za nas zadovoljiv, smo izvajali in držimo mi, železničarji!«

Sedaj pa samo stiskamo pesti in naša zavest nam govori:

»Mi, organizirani v »Ujedinjenem Savezu Železničarjev«, smo zadržali s svojo organizirano močjo še večje krivice. Več nismo mogli, ker so bili neorganizirani, naši sotrpini, tista opora uprave, s katero so nam vsem, organiziranim in neorganiziranim, poslabšali življenske pogoje na položaj gladovanja, a delovne pogoje postavili tako, da se izmzgavajo naše moči do skrajnosti.«

Da smo pri volitvah v bolniško blagajno zmagali, je delo naše organizacije in s tem nas, organiziranih. Delo neorganiziranih pa je, da nismo zmagali v vseh oblastnih direkcijah. In tako je zopet uspeh naših zmag paraliziran z neuspehom, ki so nam ga pripravili neorganizirani. Ta neuspeh bo bičal organizirane in neorganizirane.

Nešteto intervencij, ki jih je izvršil »Ujedinjeni Savez Železničarjev« v starem letu, govori preveč jasno, da je moč organizacije pogoj, da se železničar ubrani krivic. Bila bi jih cela knjiga, če bi navajali posamezne krivice. To ve vsak, ki je bil prizadet, ve tudi vsaka podruž-

nica, katere član je ta ali oni, za katerega se je interveniralo. Vsa organizacija in podružnice posebej vedo za vse intervencije, ki so bile izvršene za izboljšanje razmer ene ali druge kategorije, na tej ali oni postaji in vsi uspehi so bili, povdarjamo s ponosom in glasno, po veliki večini vedno doseženi le po moči razredne organizacije.

Če bi pa bili neorganizirani tudi člani »Ujedinjenega Saveza Železničarjev«, potem bi bila uspešna vsaka naša intervencija in vsaka naša zahteva.

To je treba vedeti vsakemu železničarju sedaj, ko smo stopili iz starega leta v novo leto.

In ker smo železničarji sami kovači svojega položaja, tudi našega današnjega mizernega položaja, je treba, da to vsak ve in o tem razmišlja.

In ker je to vsakomur znano in se tega vsak zaveda, naj bo v novem letu zapisan v zgodovini naše organizacije sklep, da se morajo dosedaj še neorganizirani železničarji organizirati, da morajo postati bojovníki v vrstah »Ujedinjenega Saveza Železničarjev«, bojovníki za svoje, to je železničarske in s tem za proletarske pravice, za pravice človeškega dostojanstva.

Z vso energijo se bomo poprijeli tega dela. Vsi organizirani si nadajmo nalogo, da v tem novem letu pripe-ljemo v organizacijo po 3. dosedaj še neorganizirane, sotrpine. Samo po 3. Vsak organiziran ima to izvršiti. In ko bo to izvršeno, bo »Ujedinjeni Savez Železničarjev« mogočna organizacija, v kateri bo organiziranih 80 % vseh železničarjev, delavcev, profesoristov in nameščencev, ali kratko: skoraj vsi.

Ponavljamo: skoraj vsi. Vseh ne potrebujemo. To povemo odkritosrčno in jasno. Ker tistih par, ki ne bodo organizirani in katerih ne potrebujemo, so hlapci buržuazije in hlapcev naša borbena organizacija ne potrebuje. Naša volja, naše zahteve, naši protesti bodo rodili vedno uspehe. Naš mizerni, gladovni, naše duševne in telesne moči izmzgavajoči položaj se bo popravil, izboljšal, uredil, da bomo lahko rekli jasno in glasno:

»Ljudje smo!«

Sotrupi železničarji, sotrpini in vsi neorganizirani! Naj bodo te naše novoletne misli poziv na vse in na vsakega, da pomagajo iste uresničiti. Da ne ostanejo samo novoletne misli, nego da bodo novoletni rezultat in uresničenje. Vsi organizirani na delo in vsak pripelji po 3 neorganizirane v »Ujedinjeni Savez Železničarjev«. Vsi neorganizirani, kvišku glave, pokazite, da ste ljudje, da kipi v vas ponos človeka. Vstopite v »Ujedinjeni Savez Železničarjev«, da bomo stopili trdni v boj za svoje pravice, za pravice človeka!

Delu čast in oblast!

V volitve delavskih zaupnikov.

Prva naloga, ki čaka delavstvo v novem letu, je, da si tekom meseca januarja izvoli delavske zaupnike. Na železnici smo lansko leto izsilili volitve zaupnikov sicer samo omejeno, to je za sekcije, delavnice in kurilnice, vendar smo storili s tem korak naprej ter potem zaupniških zborov uredili marsikatero stvar. Zlasti se je izkazal zaupniški zbor povodom grozečih redukcij progovnega delavstva, ko so vsi naši zaupniki na direkcijah kompaktno nasto-

pili proti redukcijam in tudi uspeli, da so se redukcije za enkrat uknile.

Kaj je dolžnost delavstva pri letošnjih volitvah. Povsod, v vseh sekcijah, kurilnicah in delavnicah morajo biti izvoljeni za zaupnike naši razredno zavedni sodruzi. Naše geslo bodi: Kdor ni član razredne organizacije, ne more nas zastopati, ne more biti zaupnik.

Istčasno s agitacijo pri volitvah delavskih zaupnikov pa združimo našo agitacijo za ojačanje našega save-

za. Prepričajmo nezavedne, boječe, da je potrebno, da si že enkrat strga-jo obvezo raz oči ter pogledajo v raz-mere, v katerih živijo, da se že enkrat zavejo, da izkoriščanja od strani de-lodajalca ne bo konec, ako bodo oni stali mirno ob strani in gledali na bo-reče se zavedne železničarje, po njih plečih bo pa vedno huje padal bič redukcij, zniževanja plač, v delavskih domovih pa bo vladala lakota in be-da. Ni zadosti, železničarji, da odda-ste pri tajnih volitvah glasovnico za savez; potreba je, da stopite na plan in javno izpoveste, da spadate v vrste zatiranih, ki se hočejo boriti s svojo močjo, da vržejo raz sebe jarem su-ženstva, da si pribore človeku pri-stojno življenje! Železničarji! Ne ča-kajte na miloščine, drobtinice iz bo-gatinove mize, ne bodite izdajalci lastnih interesov, ampak postanite borci delavnega razreda!

Delavnica Maribor.

Volitve delavskih zaupnikov v delavnici Maribor se bodo vršile letos 25. januarja 1929. Železničarji bode-te imeli izbirati najbrže med tremi li-stami: listo našega saveza, zvezarji in klerikalno listo. Med zadnjo seve-da le v slučaju, če se bo klerikalcem posrečilo dobiti 32 kandidatov. Go-tovo pa je že danes, da bo naša lista dobila absolutno večino glasov, saj so na listi sodruzi, ki uživajo popolno zaupanje delavstva ter so na listi za-stopani sodruzi iz vseh oddelkov.

V delavnici bomo volili z rdečimi listki, bela in plava pa bomo vrgli proč. Nosilec naše liste je naš ne-omahljivi borec s. Čanžek, za katerega bomo oddali korporativno naše gla-sovnice. Na naši listi kandidirajo:

Zaupniki:

1. Čanžek Andrej, st. pom. delavec, Maribor, Jan Kolarjeva 2.
2. Jurak Matija, kovač, Maribor, Frankopanova 59.
3. Lovrenc Anton, ključ. skupinov., Maribor, Ruška 5.
4. Ternovšek Ivan, strugar, Maribor, Stritarjeva 5.
5. Rebernik Filip, kotlar, Studenci, Zrinskega 13.
6. Novak Feliks, mizar, Maribor, Betnavska 22.
7. Vilfan Franc, mizar, Studenci, Na obrežju 3.
8. Kapun Štefan, pleskar, Maribor, Reslerjeva 2.
9. Koritnik Anton, mizar, Studenci, Kralja Petra 12.
10. Druže Ivan, st. pom. delavec, Razvanje 8.
11. Plevanč Franc, klepar, Maribor, Reslerjeva 4.
12. Novak Franc, kovač, Maribor, Tržaška 1.
13. Weingerl Henrik, pom. delavec, Studenci, Ciril Metodova 18.
14. Steinecker Franc, ključavničar, Maribor, Nova vas 4.
15. Debelak Ivan, ključavničar, Mari-bor, Rajčeva 6.
16. Komesar Alojz, st. pom. delavec, Studenci, Dr. Krekova 10.

Namestniki:

1. Lorber Franc, pom. delavec, Stu-denci, Gubčeva 12.
2. Leskovšek Vincenc, kovač, Stu-denci, Obreška 25.
3. Dvoršak Herman, ključavničar, Maribor, Ruška 4.
4. Kos Franc, st. pom. delavec, Ma-ribor, Watova 2.
5. Rauš Lovrenc, kotlar, Studenci, Jurčičeva 1.
6. Krebs Franc, ključavničar, Mari-bor, Wolfova 18.
7. Kreuch Karol, mizar, Studenci, Kralja Petra 94.
8. Farasin Josip, st. pom. delavec, Maribor, Ghegova 10.

9. Lepnik Jernej, mizar, Maribor, Murkova 1.
10. Urbas Franc, ključavničar, Mari-bor, Jan Kolarjeva 5.
11. Korbun Franc, plesk. pom., Stu-denci, Aleksandrova 37.
12. Lehner Ivan, ključavničar, Lu-šička vas 36, Poljčane.
13. Savernik Mihael, pom. delavec, Studenci, Kralja Petra 26.
14. Zalaj Evgen, ključavničar, Slivni-ca 17.
15. Golobčič Milan, ključavničar, Ma-ribor, Pobrežka 6 a.
16. Gruber Franc, mod. mizar, Mari-bor, Preradovičeva 13.

Delavnica Ptuj.

Na volitve zaupnikov smo se v naši delavnici pripravili ter naredili vse potrebne korake. Dolžnost letos izvoljenih naših zaupnikov bo, delati roko v roki z mariborskimi sodruzi in odbijati napade na naše pravice.

Naši zaupniki za leto 1929 so:

Zaupniki

1. Koscec Franjo, kovač.
2. Petrovič Nikola, mizar.
3. Voda Leopold, mizar.
4. Polajžar Anton, pom. delavec.

Vsi v delavnici Ptuj.

Namestniki:

1. Borovšak Jurij, mizar.
2. Koren Karol, ključavničar.
3. Arnuš Alojz, ključavničar.
4. Rašl Ivan, pom. delavec.

Vsi v delavnici Ptuj.

Progovna sekcija Celje.

Na drugem mestu poročamo o de-lu naših zaupnikov, tu pa prinašamo le našo listo za volitve letošnjih de-lavskih zaupnikov.

Naša glasovnica bo letos rdeča ter je dolžnost slehernega progovne-ga delavca, da odda rdečo glasovni-co, belo pa vrže proč. Dosti britkih izkušenj smo imeli progovni delavci, dokler smo slepo sledili raznim zve-zarskim veličinam, ki so nam obljub-ljale zlate gradove, nato pa se je iz-kazalo, da so se trudili le za par viš-jih glav; mi pa smo bili povsod, kjer se je šlo za pravice, le peto kolo, ko pa je bilo treba plačevati članarino, pa smo morali biti na prvem mestu. Pozivamo vse progovne delavce, na-še sodruge, da gredo na agitacijo za popolno zmago saveza, da si izvoli-mo vse zaupnike le iz vrst naše raz-redne organizacije.

Naši kandidati so:

Zaupniki:

1. Križnič Anton, prog. delavec, Pe-trovče, Levč 25.
2. Cesar Karol, predelavec, Celje, Dobrava 16.
3. Mlakar Franc, mizar, Laško, De-bro 528.
4. Stvarnik Franc, prog. delavec, Laško, Psarje 527.
5. Pekošak Franc, prog. delavec, Vo-drež 15, Grobelno.
6. Mikša Mirko, zidar, pri pr. mojstru Grandošek, Rogatec.

Namestniki:

1. Knez Anton, prog. delavec, Celje, Levč 10.
2. Gornik Ivan, prog. delavec, Polze-la, Male Braslovče 22.
3. Ramšak Franc, prog. delavec, Šmartno ob Paki, Male Braslov-če 63.
4. Vedlin Josip, mizar, Gaberje 25, Celje.
5. Smodej Avgust, progov. delavec, Selce 21, Grobelno.
6. Šelih Anton, prog., delavec, Soten-sko 18, Šmarje pri Jelšah, pri g. Dobovišek.

Volitve se vrše pri nas dne 27. januarja 1929. Podrobnosti sporočimo v prihodnji številki.

Schmoll-ova Gumitran

mast za usnje

za čevlje za šport in za štrpaci
napravi usnje prožno
in nepremočljivo

Progovna sekcija Jesenice

V območju progovne sekcije Jesenice se bodo vršile volitve zaupnikov dne 26. januarja 1929. Lista Ujedinjenega Saveza bo imela rdeče glasovnice. Posamezne podružnice so že določile svoje kandidate in ti so sledeči sodruzi:

Zaupniki:

1. Arih Ivan, prog. delavec, Gojzd, čuvajnica 21, Kranjska gora.
2. Lunar Jožef, prog. delavec, Rečica pri Bledu.
3. Vovk II. Franc, prog. delavec, Lesce, Hraše 27.
4. Peternel Alojz, prog. delavec, Jesenice 60.
5. Lorber Jožef, prog. delavec, Nomen 17.
6. Lotrič Ivan, prog. del., Podnart, Zg. Dobrava 7.

Namestniki:

1. Hauptman Jožef, prog. delavec, Kranjska gora.
2. Podlesnik Stanko, prog. delavec, Hrušica.
3. Ličof Franc, prog. delavec, Javornik, Potoke 7.
4. Milost Leopold, prog. delavec, Hrušica.
5. Cvetek Gašpar, prog. delavec, Boh. Bistrica.
6. bo še določen.

Zaupniki progovne sekcije Zidani most.

Pri nas se pripravljamo, na volitve zaupnikov ter moramo žal kon-

statirati, da je še mnogo ljudi, ki se ne zavedajo, da je potreba strniti delavske vrste in javno nastopiti za svoje pravice. Tudi pri volitvah delavskih zaupnikov bo treba stopiti v agitacijo, da ne bomo le dobili glasov za našo listo, ampak da bomo tudi organizirali še neorganizirane delavce. Naša lista je sestavljena iz sledečih sodrugov:

Kandidati:

Zupančič Anton, mizar, Brežice; Simonišek Fr., prog. del., Polanca; Pauše Ivan, prog. del., Trbovlje; Šnilič Štefan, progov. del., Savski Marof; Richly Ivan, zidar, Videm-Krško; Medved Josip, prog. del., Loka pri Zidanem mostu.

Namestniki:

Gerjevič Ant., prog. del., Brežice; Zvegljč Marija, prog. del., Videm-Krško; Lovrenčič Ivan, zidar, Hrastnik; Cizel Anton, prog. del., Brežice; Cvetkovič Ivan, tesar, Brežice; Glogovšek Ant., prog. del., Brežice. Sodruzi na delo! Pri volitvah gremo, da bomo oddali vsi glasovnice le za naše kandidate.

Enako so že razpisane volitve za kurilnico Ljubljana I. skupno z Zidanim mostom, Kurilnico Ljubljana II. skupno z Jesenicami in Novim mestom ter za progovno sekcijo Ljubljana gl. pr. Kandidatne liste pričbimo prihodnjč.

Odgovor ministra saobraćaja na upit s. Petejana radi nepravilnosti in goljufij pri volitvah v bolniško blagajno.

V zadnji številki smo prinesli odgovor ministra na našo pritožbo radi nerednosti pri volitvah v bolniško blagajno v zagrebški in sarajevski direkciji. Minister volitev ni razveljavil, češ, da se bodo itak kmalu vršile nove volitve. Ministru je vseeno, če se je pri volitvah goljufalo, manipuliralo, stotine in stotine delavcev oropalo volilne pravice — zveza je zmagala — in stvar je torej v redu.

Sodr. Petejan je stavil tozadevno upit in na ta upit je minister odgovoril sledeče:

Gospodine poslaniče!

Na Vaše pitanje, o nepravilnostima, prilikom izbora skupština Bolesničkog Fonda 10. IX. 1928. godine, na teritoriji Zagrebačke i Sarajevske Direkcije, dostavljeno mi aktom Narodne Skupštine br. 5205 od 5. oktobra ove godine, čast mi je dati sledeći odgovor:

Od Ujedinjenog Saveza Železničara Oblasnog Odbora Sarajeva i od Oblasnog Odbora Zagreb dobio sam žalbe na izbore skupština Bol. Fonda za Oblasnu Upravu u Zagrebu, u kojima je navedeno, da su pri izborima učinjene neke nepravilnosti.

Žalbu Oblasnog Odbora u Sarajevu odbio sam odlukom br. 10.582/28. g. s razloga, što nepravilnosti, koje su u žalbi navedene, nisu bile na štetu žalioca. U slučaju, da tih nepravilnosti nije bilo, rezultat izbora verovatno bio bi isti sa tom samo razlikom, što bi izabrani skupštinari imali veći broj glasova, nego što su dobili i što bi žalioc pobedili na izborima sa još većim brojem.

Za dokaz navodim ove podatke: U Sarajevu je glasalo 6649 članova Bol. Fonda. A pošto Sarajevska Oblasna Uprava nema nikad više od 10.000 članova, to znači, da je glasalo 65 % od ukupnog broja. Od osoblja boluje prosečno 10 %. Vozno osoblje je većim delom na putu i s toga ne može da glasa. Osoblje koje je toga dana na službi na pruzi, ne može takođe glasati. Sekcijski radnici, kada rade na pruzi mahom ne idu na glasanje. Jedan deo službenika pak neće u opšte da glasa. Ako se sve ovo uzme u obzir, onda se može zaključiti, da onih 35 % nije izostalo od glasanja zbog zloupotrebe.

Od predatih glasačkih lista bilo je poništenih 1132, koje su glasile za Izabrane Skupštinare, a 415 za žalioc. Izabrani Skupštinari dobili su 3003, a žalioci 1856 glasova. Kada bi se tome dodali poništeni glasovi, onda bi izabrani dobili 4135, a žalioci 2271 glas.

Iz ovog izlazi, da je većina svakako kod izabranih skupština. U žalbi se još navodi, da su u I. sekciji lepljene kandidatske liste u kancelariji. Međutim u I. sekciji je poništenih 80 lista, koje su glasile na izabrane skupštinare, a ni jedna nije poništena za žalioc. Teško se da verovati, da su sami za sebe rdjavo radili.

U Doboju su poništene samo 3 glasačke liste, koje su glasile za izabrane skupštinare, a nije poništena ni jedna za žalioc.

Na posletku u žalbi se veli, da su ostale jedinice dale materijal za izbore samo delimično, a i tamo da su učinjene nepravilnosti.

Kada bi ovo bilo istina, tada ne bi nikako moglo da glasa 65 % službenika.

Što se tiče izbora skupština za Oblasnu Upravu Zagreb od 17.000 članova glasalo je svega 9183 čl., što čini 64 % od ukupnog broja.

Izabrani skupštinari dobili su 3990 glasova i 101 poništen.

Od dve radničke liste jedna je dobila 2867 glasova i 10 poništenih, a druga 2026 gl. i 106 poništenih.

Da bi mogla koja pobediti od ovih dveju lista trebalo bi, da glasa još 7 ili 12 % članova, a pošto je glasalo već 64 %, to je taj procenat teško postići, a još je manje verovatno, da bi svi glasali za jednu od ovih lista.

Žalba je i suviše uopštena, a da se utvrde njeni navodi potrebno bi bilo, da se vrše saslušanja radnika na pruzi, a za to bi trebalo mnogo vremena.

Sadanjoj Skupštini je istekao mandat, i do 1. aprila treba, da Glavna Skupština doneše budžet za narednu godinu.

Radničke organizacije tražile su, da se promeni način izbora, a pošto je novi Pravilnik u izradi, u njemu će se uvesti novi izborni red, i po njemu će se u narednoj godini provesti novi izbori.

Prema iznetom:

1. Ni sa koje strane nisam obavešten o nepravilnostima prilikom izbora oblasnih skupština u Zagrebačkoj i Sarajevskoj Direkciji.

2. Po obema žalbama odrediću istragu, kako bi se u potpunosti ustanovilo pravo stanje stvari.

3. ako se istragom ustanove krivice krivice podružnih ml službenika, krivce ću pozvati na odgovornost i sa istim postupiti po zakonu.

Izvolite primiti, Gospodine Poslaniče, uverenje moga poštovanja.

Ministar saobraćaja: Stanić.

Sodruzi! Pogledite čudo pravičnosti, ki vlada v najvišjih instancah. Za sarajevsko direkciju minister prizna nepravilnosti, vendar volitev ne razveljavi, češ, da nepravilnosti niso bile v škodo nam. (Najbrže so bile le v škodo direkcijskim listam, ako na pr. delavci ene cele sekcije sploh niso dobili glasovnic, marveč so jih kar v pisarni napopali; ali v Mostarju, ki so kompaktno glasovali za našo listo, pa so glasovnice razveljavili, ker niso bile na uradni tiskovini, ki jih načelnik sploh ni izdal.) Pa najlepši dokaz ministrov! On pravi, da so bile ponekod razveljavljene le zvezarske liste. Cisto gotovo. V posameznih krajih, kjer delavstvo sploh ni dobilo glasovnic in so se lepile v pisarni, so gospodje pač tako kunštni, da bodo nekaj glasovnic »fovš« od-dali, da izgleda vse bolj verjetno. Gospod minister! Ali se Vam ne zdi tudi tako?

In končno utemeljitev, ki najbolj šepa, je ta, da je maksimum, ki more glasovati, 65 %. Pogledite no, g. minister, v ljubljansko direkcijo! Tu je glasovalo skoro 85 % (petinosemdeset odstotkov) volilcev. Torej 20 odstotkov več, kot se zdi g. ministru za maksimum! In v sarajevski direkciji je manjkalo le par glasov! Ker g. minister slepo verjame svojim referentom, mu povemo, da so mu ti referenti spisali odgovor, ki naj bo v prid zvezarjem. Da ga še drugič ne bodo »nasamarili«, mu povemo, da lahko glasuje vsak bolnik, vse vozno osoblje, čeprav je

Zanemarjen prehlad ima čisto najslabše posledice. Kot staro preizkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu dihalnih organov, hripavosti in zasluženju so znane skoro po vsem svetu Kaiser-jeve prsne karamele in se do-bijo sedaj v originalni kakovosti v lekarnah, drogerijah in kjer so vidni plakati. V lastnem interesu konzumentov je, da izrecno zahtevajo originalno kakovost (cena Din 5 za vrečko ali Din 12 za ploč. škatljo), ker se nahajajo v prometu ničeva ponarejanja, ka-tera zdravju prej škodijo kot koristijo.

na progi, ker glasuje tam, kjer se ustavi med vožnjo in tudi vsi progovni delavci, čeprav delajo na progi.

Nazadnje je pač g. minister obljubil, da bo dal odrediti preiskavo po vseh nepravilnostih, in če se bodo ugotovile kake nepravilnosti, da bo s krivci postopal po zakonu.

Ministru povemo mi le to, da se bodo godile nepravilnosti v prid raznim »direkcijskim« listam tako dolgo, dokler bo veljal ta volilni sistem in bo minister imel še večkrat priliko odbijati upravičene pritožbe delavstva. Zato ponavljamo ponovno našo zahtevo:

Zahtevamo svobodne volitve pod kontrolo zastopnikov posameznih kandidatnih list, uvedbo proporca in izdelavo pravilnika na redni glavni skupščini!

Državno pravdnništvo, kje si?

V noči od 12. na 13. decembra, to je malo pred polnočjo, je svetilničar polnil rešilni voz s plinom. Ker pa uprava zavarovanih luči ne da dotičnim uslužbencem, ter so svetilničarji primorani v vsakem času ponoči polniti plin v vozove iz rezervarjev pri nezavarovanih lučih, se je pripetilo, da se je omenjene noči plin vnel. Ker sta se nahajala na dotičnem mestu kar dva rezervarja, napolnjena s plinom, je bila velikanska nevarnost eksplozije, pri kateri bi gotovo večje število uslužbencev zgubilo življenje, uprava pa bi trpela veliko materialno škodo, ne oziraje se na nevarnost požara, ki bi lahko uničil vso bližnjo okolico.

Pri upravi bivše Južne železnice je bilo sploh polnjenje plina iz rezervarjev v vozove strogo zabranjeno. Po podržavljenju Južne železnice pa se vsako noč dogaja, da morajo svetilničarji v nočnem času polniti plin. Da bi pa železniška uprava preskrbe-la zavarovane luči za tak posel, to je, da bi jim dala električne luči, tega se upravi ne zdi potrebno, rajši stavi v nevarnost svoje uslužbenice in državno imovino. Gornji slučaj, ki je bil v vsej sreči brez večje nezgode, naj bi bil upravi resen opomin, da polnjenje plina ne dopusti v nočnem času, ter ob enem preskrbi zavarovane luči.

Tudi v dnevnem času se ne bi smelo vršiti polnjenje garnitur vlakov, zlasti ne v času, ko potniki vstopajo. Sedaj pa se prakticira tako, da na en tir postavijo vlak za vstop potnikov, zraven na sosednjem tiru pa polnijo plin v vozove. Kaj pa, ko bi se lahko pripetil slučaj, da gre potnik k vlakcu, pa bi si slučajno prižgal cigareto in vrgel vžgalico proti rezervarjem. Tako nastane lahko eksplozija; ker da bi se pri polnjenju nič plina ne porazgubilo, je nemogoče. Ali se zaveda uprava, da na ta način stavi v nevarnost življenje ponikov? Svarimo upravo drž. železnice na nevarnost, ki lahko nastane, ter zahtevamo, da se garniture vlakov polnijo s plinom na takem kraju, kjer potniki ne vstopajo; ponoči pa naj se polnjenje pri nezavarovanih lučih sploh prepove ali pa naj svetilničarjem preskrbi električne luči. Železničarji nismo nikakor voljni tvegati svojega življenja.

Istočasno pa zahtevamo od državnega pravdnništva, ki tako hitro obtoži vsakega železničarja, če se pripeti kaka nezgoda, kot krivca, da se tudi tu pobriga in obtoži one, ki dnevno stavijo v nevarnost življenje ljudi. Naj se ne čaka, da bo šele kaka nezgoda ta sistem preuredila!

Važna dela vlade.

V vladi, ki je podala demisijo, smo imeli Slovenci ministrskega predsednika in zlasti vladni poslanci so se trudili povsod dokazovati, kako ekspeditivna je ta vlada. Gospodom je sicer večkrat zmanjkalo sapa, ako se jih je vprašalo, kaj so storili za železničarje tako, da so nazadnje začeli sklicevati sestanke, na katerih so dajali poročila le za »člane in prijatelje«. Železničarji širom cele države so občutili bič redukcij, gaženje 8-urnika, teptanje osnovnih pravic, medtem ko so v »Službenih novinah« izhajali pod »ekspeditivno vlado« dnevno zakoni. In kakšni?

Za vzgled jih navedemo le par. En formul zakonov nosi naslov: Zakon o izvanrednem priznanju službe. Par vzgledov iz teh zakonov:

»Priznaje se dr. Safvetbegu Bašagiću iz Sarajeva v leta ukazne službe za penzijo čas od leta 1910 do 1920, ko je bil poslanec v bosansko-hercegovačkem saboru.«

»Priznaje se Stevanu Beševiću, uredniku »Službenih novin« v leta ukazne službe čas od 28. VIII. 1891 do 28. VII. 1914, ki ga je prebil kot nacionalni delavec.«

»Priznaje se Milutinu Grkoriću, pešadijskemu podpolkovniku v leta ukazne službe čas od 25. I. 1907 do 29. XI. 1912, katera leta je prebil izven vojaštva.«

»Priznaje se Milu Mitriću, slugi ministarstva notranjih zadev v službeni leta 6 let, ki jih je prebil kot nacionalni delavec.«

In tako dalje se vrste skoro v vsaki številki priznanja službenih let za penzijo, večinoma ljudem, ki niso ravno najslabše plačani. Niso pa imeli gospodje slovenski vladni poslanci časa, da bi sprejeli vsaj en zakon o priznanju fiktivne državne službe onim železničarjem-delavcem, ki so po 30 do 40 let delali na železnici, danes pa stari po 70 in več let umirajo lakote na cesti.

Drugi del teh zakonov nosi naslov: Zakon o izredni državni pomoči. Ta se glasi na pr:

Dodeljuje se Tomi Vojinović iz Beograda stalna mesečna pomoč od Din 700.

Dodeljuje se Kristini Vojinović iz Beograda stalna mesečna pomoč od Din 750.

Dodeljuje se Obradu Kneževiću iz Cetinja stalna mesečna pomoč od Din 1000.

Dodeljuje se dr. G. Gregorinu z ozirom na njegovo nacionalno delo stalna mesečna pomoč od Din 3000, vdovi Bogomili dr. Šuštersičevi iz Ljubljane stalna mesečna pomoč od Din 1200.

V »Sl. Novinah« od 20. XII. 1928 je bilo priznanj izrednih pomoči za mesečno Din 7600 (in pri večini se drag. doklade). Dne 26. dec. Din 3600. Dne 12. dec. 1928 se je dalo Din 7500 in sicer: Josipu Gostičinu, ministru na razpoloženju v Ljubljani stalna mesečna podpora po Din 3000 (in sicer od 26. dec. 27, tako da dobi naenkrat izplačano Din 39.000), Jovanu Petroviću, podpolkovniku carske ruske vojske, mesečno pomoč Din 1500 in Vladimiru Simiću stalna mesečna pomoč po Din 3000. V treh dneh se je torej oddalo izredne pomoči za letno Din 225.000.

Še tretje vrste zakone imamo in to so »izvanredno priznanje povračila škode.« En vzgled:

»Prizna se divizijskemu generalku Radovanu Obradoviću, načelniku ekonomskega odeljenja ministarstva vojske in morarice, povračilo škode v znesku od Din 70.000 za zgorele konje in pohištvo povodom selitve.«

In ti zakoni so postali v Beogradu že nekaj običajnega. Take državne pomoči požro letno težke milijone; dajejo se največkrat partizansko in lep dokaz socialnosti te gospode je, da so ravno v mesecu decembru 1928 zmatali ven težke stoinstotisočake, medtem ko direktno od gladu poginja stotine progovnih delavcev v Dalmaciji in Hrvaški, ki so bili vsled »pomanjkanja kredita« vrženi na ceste.

V Sloveniji pa skoro tedensko čitamo v dnevnem časopisu notice: »Sinoči si je v hipni duševni zmedenosti vzel življenje N. N., upokojeni železničar.«

In kaj je te »upokojene železničarje« spravilo v ono »zmedenost«? Po 30 in 40 let so delali na železnici, dali so ji vse svoje sile, mladost, vse svoje življenje in ko so oslabei, oboleli, se jih je vrglo na cesto brez penzij ali z miloščino Din 200 mesečno, s katerimi so gladovali, dokler jih ni premagala lakota in obup.

Sodrug, pripravljajmo se na kongres!

Cez dobre tri mesece se bo zopet sestal najvišji forum »Ujed. saveza žel. Jugoslavije«. Dne 14. in 15. aprila 1929 bo zboroval v Zagrebu III. redni kongres USZJ. Dnevi kongresa niso določeni za nikake manifestacije — dnevi kongresa so določeni za **vztrajno delo**. Prvi del našega programa, ki smo si ga naložili na kongresu ujedinjenja in ki smo ga obnovili na Tivolskem kongresu, kjer je centralni tajnik s. Stanko povdaril: Nič nam ne bodo pomagale dolge resolucije z ostrimi izjavami, dokler ne bomo pomnožili vrst USZJ ter članstva razredno vzgojili in organizacijo razširili po celi državi, — je izvršen.

Na III. rednem kongresu se bodo prvič po dolgih letih zopet zbrali **delegati iz vseh delov naše države, delegati iz vseh železniških direkcij**, ker USZJ je tekom leta 1928 razširil svoje delovanje po celi državi. 66 centrov že obstoja, odkoder se sigurno širi naš savez, zbira okoli svoje zastave vedno nove člane, gre nemajno po svoji začrtani poti, ne meče se za bevskanje enih ali drugih prenapetežev.

Niso zlomili saveza napadi ter preganjanja od strani uprave, žrtve so padle, savez se ni omajal, postal je še trdnjši. Niso uspeli oni zaslepljenci, ki so hoteli savez razbiti po znanih

direktivah, da je treba očrtniti vse važnejše funkcije in ljudstvo bo izgubilo zaupanje. Sodrug se izpregledali njih nakano ter jim zaprli pot in jih napodili kot najhujše sovražnike. Danes je **savez najmočnejša razredna organizacija v Jugoslaviji** in kot taka se dobro zaveda dolžnosti in nalog, ki jih ima in zato bo obdržal letos svoj **delovni kongres**.

Poročilo bo izšlo v kratkem. Podružnice, funkcionarji, člani, ne denite poročila na polico ali med star papir, preštudirajte ga, presodite, kaj je bilo dobro in to odobrite; ako najdete kaj nepravilnega, napačnega, dajte pravo direktivo, nasvet, da se v bodoče vsemu napačnemu izognemo. Zasedajte sedaj naš časopis, predloge resolucij, da boste prišli na kongres pripravljeni, z dobrimi načrti, da bomo naše delo v organizaciji potrožili.

Mrzle noge so začetek vsakega prehlada. Zatorej se mora uporabljati za čevlje, ki so izpostavljene večjemu štrpaju, posebno pri mokro-mrzlem vremenu, Schmollovo Mumitran-mast za usnje. Samo Schmollova mast za usnje naredi čevlje nepremočljive; druge cene masti za usnje so narejene iz sirovin, ki čevljem prej škodijo kot koristijo. **Schmollova Mumitran-mast za usnje** je preizkušena že 50 let in jo izdeluje ista tvrdka, ki izdeluje svetovnoznano terpentinsko kremo za čevlje Schmollopasto. Ne dajte si vsiliti drugih znamk!

Minister saobračaja tolmači pravilnik bolniškega fonda.

V Beograjski direkciji so bile volitve v bolniško blagajno razveljavljene, ker so bili interesi »radikalnih železničarjev, — članov »UJNZB«, prizadeti in se je baje izvršilo preveč manipulacij.

Minister saobračaja je odredil sedaj »kontrolno« volitev, ki bo seveda taka kontrola, da bo volk sit in koza cela. Pri tem je seveda centralni upravni odbor lepo molčal in držal križem roke, mesto da bi odredil **pravo kontrolo**, to je vlaganje kandidatnih list in kontrolo od strani zastopnikov posameznih kandidatnih list. Seveda gospode zvezarje bi prava kontrola neljubo dirnila in bi njih glasovi nato skopneli kot sneg spomladi, zato seveda hvalijo boga, da bodo še zanaprej kontrolirali volitve gospodje šefi in od njih odrejeni organi. Naši sodrugji bodo seveda poskrbeli, da se bo res uveljavila prava kontrola in da **novi pravilnik** ne bo izdelala generalna direkcija ali ministrstvo, ampak v prvi vrsti izvoljeni skupščinarji boln. fonda.

Kakšna je sprememba volilnega sistema, je razvidno iz sledečega razpisa ministra saobračaja:

Mesto 12 alineje § 17 da se doda nova alineja, kooja bi imala, da glasi ovako: »Svaki šef službene jedinice na dan pre izbora odredi tri službenika po mogućnosti iz vsakega službenog reda i jednog zamenika.

koji će na dan izbora od 8—14 časova u kancelarijama službene jedinice primati zatvorene kovertе sa glasačkim listićima. Svakog člana, koji je glasao predavanjem zatvorene kovertе, ova će komisija upisati u spisak glasača i na kovertu glasača metnuće broj glasačkog spiska in žig dotične službene jedinice. Kada je izbor završen, Komisija će sve primljene kovertе sa spisom onih, koji su glasali i sa spisom svih službenika te jedinice upakovati, paket zapečatiti, i adresirati na Izbr. Komisiju pri Oblasnoj Upravi Bol. Fonda, a zavoj overiti svojim potpisom. Ovaj paket dužan je šef jedinice dostaviti Izbornoj Komisiji pri Oblasnoj Upravi ili putem službene pošte ili putem kurira najkasnije četvrti dan po izvršenim izborima.

Izborna Komisija pri sedištvu Oblasne uprave, kojoj Saobračajna Uprava odredjuje dva člana, a jednog Oblasna Uprava iz reda svojih službenika, na dan izbora sastaje se u Oblasnoj Upravi Bolničkog Fonda i primiti pakete sa glasovnicama, čim ovi stignu sa izbornih mesta do petog dana posle izbora. Na svakom paketu metnuće izabrani delovodja Komisije tekući broj i upisati ga u spisak, kao i ime službene jedinice, od koje je paket stigao. Spisak sa paketima predaje se Izbornom Odboru.

Izborna Komisija sastaviće zapisnik, u kojem će se naznačiti, da li su paketi stigli Izbornoj Komisiji nepovredjeni i sve, što je od značaja po pravilnost izbora. Ovo ima da važi za izbore u buduće u koliko bi ih bilo posle odluke Gospodina Ministra.

Štev. 4585/I. H. F. 1928.

Na dne 2. febr. 1929 se vrši redna oblastna skupščina bol. fonda v Ljubljani, na kateri bodo naši sodrugji stali glede izmene pravilnika in izvedbe volitev poseben predlog.

Poročila delavskih zaupnikov.

A. Nastop proti redukcijam progovnega delavstva.

USZJ je že pred meseci začel energično akcijo, da se prepreči redukcija progovnih delavcev. Vse ostale organizacije so med tem spale. Redukcija se je začela že oktobra 1928 izvajati v zagrebški direkciji, pri nas pa je bila napovedana s 25. decembrom 1928. Naši sodrugji, delavski zaupniki, so takoj nastopili v vseh sekcijah ter sklicali izredne seje, na katerih se je konstatiral položaj, v katerem se nahaja delavstvo ter stanje prog in je bila povsod soglasno sprejeta posebna spomenica, ki so jo predsedniki zaupnikov odposlali na ministra saobračaja in direktorja.

Spomenica se glasi:

Gospodu Ministru Saobračaja
Beograd.

Direkcija državnih železnic
Ljubljana.

Podpisani izvoljeni delavski zaupniki delavskega oboja progovnih sekcij so na svoji seji, razpravljajoč o zadnjem odloku glede zopetne uvedbe dveh dni brezplačnega dopusta tedensko za progovne delavce, ugotovili sledeče:

1. Prejemki progovnega delavstva so bili že do sedaj pred redukcijo minimalni ter niso zadoščali niti za redno prehrano njih družin, vsled česar že danes vlada med tem delavstvom velika beda in pomanjkanje. Vsaka nadaljna redukcija prejemkov delavstva jih mora priritati v obup, ker s 500 do 600 Din mesečno ni mogoče preživljati številnih družin ter bodo delavci fizično popolnoma oslabei, stalež bolnih se bo rapidno povečal ter bo neizogibna posledica, da bodo vzdrževalna dela popolnoma opuščena.

2. Že danes niso proge v takem stanju, kot bi morale biti ter je slabo stanje prog v glavnem vzrok sukcesivnemu propadanju našega prometa, vedno večjim zamudam ter tudi vedno pogostejšim nesrečam. Nujno potrebno bi bilo, da bi se progovzdrževalnemu delu posvetila daleko večja pažnja, da bi se proge spravilo v normalno stanje. Ako pa se bo delalo le 4 dni tedensko, pri povečanem staležu bolnikov, bo neizogibna posledica to, da bo naš promet prišel v popoln razkroj, zamude bodo na dnevnem redu in nezgode nekaj običajnega, kar bo ugledu naših prometnih ustanov še bolj škodovalo ter bo

zelo padel dohodek od tranzitnega prometa. Ta škoda bo sigurno daleko večja kot teh par milijonov, ki se rabijo za obdržanje rednega delavnega časa. Konstatirajoč prednje stanje, smatrajo delavski zaupniki za svojo dolžnost, da energično protestirajo proti ukrepom, ki predvidevajo upepljavo brezplačnega dopusta, opozarjajo upravo na neizogibne posledice teh redukcij ter zahtevajo takojšnje odobrenje naknadnih kreditov, da se bo obdržal nezmanjšan delavni čas.

Zaupniški zbor predsednikov delavskih zaupnikov progovnih sekcij, kateri so člani Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije (in to so vsi, izvzemši signalno sekcijo in sekcijo Ljubljana gor. dol. pr., ki sta pri tem vprašanju spali spanje pravičnega, za kar bo delavstvo ta dva predsednika, ki sta zvezarja, itak pozvalo na odgovornost), je istočasno zaključil, poslati posebno **deputacijo predsednikov delavskih zaupnikov v Beograd**. V to deputacijo so bili izvoljeni s. Siard, predsednik zaupnikov Ljubljana gl. pr., s. Cesar, predsednik zaupnikov p. s. Novo mesto in s. Valenti, predsednik zaupnikov p. s. Maribor k. p.

Ta deputacija je pod vodstvom s. Petejana, narodnega poslanca, intervenirala pri ministru saobračaja, generalnemu direktorju in predsedniku ministrskega sveta. Predložila je sledečo vlogo:

Gospodu Ministru Saobračaja

Beograd.

Podpisani predsedniki delavskih zaupnikov progovnih delavcev ljubljanske železniške direkcije, izvoljeni na konferenci vseh predsednikov delavskih zaupnikov, pooblašteni smo, Vam gospod minister, predložiti zaključke te konference, katera je bila sklicana radi napovedane redukcije progovnih delavcev ter Vas zaprositi, da odredite za teritorij ljubljanske železniške direkcije zadosten kredit, **da bo progovno oboje normalno zaposleno tudi preko zime**.

Začetkom meseca so bili progovni delavci potom pristojnih sekcij za vzdrževanje proge službeno obveščeni, da se bo s 25. decembrom 1928 začela izvajati **redukcija progovnih delavcev** s tem, da se ali odpusti gotovo število delavcev iz službe ali da se uvede za vse progovne delavce v ljubljanski direkciji po dva dni brezplačnega dopusta tedensko. Predsedniki delavskih zaupnikov iz 8 sekcij ljubljanske direkcije so na konferenci ugotovili sledeči položaj progovnih delavcev, stanje proge in posledice, katere bo imela redukcija v škodo uprave. Plače progovnih delavcev so že sedaj pred redukcijo minimalne in to od 550 do 1000 Din mesečno. Urna plača znaša od 3 do 5 Din, ter je s to plačo danes nemogoče vzdrževati ženo in otroke. Za slučaj vpeljava brezplačnega dopusta **bo ta plača še znižana za 30 odstotkov** ter bo progovni delavec koncem meseca prejel le okoli 350 do največ 650 Din. Radi slabe in premale hrane bo delavec fizično oslabil ter se bo sigurno povečalo število bolnikov. Na drugi strani stanje naših prog v ljubljanski železniški direkciji ni tako kot bi moralo biti ter je potrebno, da se popravi naših prog vrši neprenehoma, ako se hoče izogniti sukcesivnemu propadanju našega prometa, zamudam vlakov in železniškim nezgodam. Do danes moremo javno konstatirati, da je promet na teritoriju ljubljanske železniške direkcije najbolj reden in siguran, kar je v prvi vrsti zasluga vestnega dela železničarjev ter rednega vzdrževanja in popravljanja proge. Izdatki državnih prometnih ustanov v slučaju povečanja železniških nesreč ter radi povečanja staleža bolnikov bodo daleko večji od onih naknadnih kreditov, ki so potrebni, da ostanemo vsi progovni delavci brez redukcije v službi.

Kot smo obveščeni, primanjkuje gradbenemu oddelku ljubljanske železniške direkcije okoli 2.000.000 Din kredita ter prosimo ponovno gospoda ministra saobračaja, da izda ljubljanski direkciji nalog, **da za sedaj odgodi že odrejeno redukcijo progovnih delavcev in da ostanemo vsi progovni delavci do nadaljne odredbe ministrstva na delu**. Istočasno pa naj

Proti kašlju katarju

V lekarnah, drog. in kjer so vidni plakati.

se ljubljanski železniški direkciji odredi za progovno delavstvo potrebni naknadni kredit.

Vse merodajne instance so uvidele utemeljenost zahtev progovnega delavstva ter odredile, da se do **nadaljnega dela brez vsake redukcije**. Je to vsekakor velik uspeh, zlasti če upoštevamo položaj v zagrebški direkciji, kjer je stotine in stotine progovnih delavcev na brezplačnem dopustu.

B) Poročilo seje delavskih zaupnikov progov. sekcije Jesenice.

Seja od dne 2. dec. Dnevni red seje: Čitanje zapisnika zadnje seje in razno.

Ad 1. Sklene se poslati na prog. sekcijo intervencijo glede postavitve barake za progovne delavce na postaji Jesenice.

Ad 2. Sklene se, da se odda na sekcijo intervencija, da se imenuje Zima Franc, poškodbeni delavec v Jesenicah, nestalnim.

Nadalje se sklene poslati na centralo USZJ v Ljubljani vprašanje, kaj naj ukrenemo glede službenega lista št. 42-45 z dne 13. dec. 1928 št. 9931-I-28.

Predmet: Listne lične legitimacije ne veljajo za nakup režijskih kart pri brzih vlakih.

Progovno delavstvo, zaposleno na postaji Jesenice, nima nobenega prostora, kamor bi se zateklo v slučaju slabega vremena, in to zjutraj, ko se pripelje z vlakom pred časom k delu, in mora čakati po dokončanem delovnem času na vlak, da se odpelje z njim domov. Vsled tega je izpostavljeno še v prostem času, ko mora čakati zjutraj na delo, v opoldanskem odmoru, ter zvečer po delovnem času, ko mora čakati na vlak, s katerim se odpelje domov, v mrazu in slabem vremenu.

Zato se obrača potom svojih zaupnikov do g. šefa sekcije s prošnjo, da bi se postavilo na postaji Jesenice barako s pečjo, kjer bi naši progovni delavci ob zgoraj navedenih primerih svoje zavetišče.

Zaupniki jeseniške sekcije za dovolitev vožnje z brzovlaki.

Dne 26. dec. je bila oddana progovni sekciji Jesenice potom delavskih zaupnikov sledeča intervencija, naslovljena na direkcijo drž. železnic v Ljubljani.

Z dnem 15. decembra je bil ukinjen na progi Planica-Jesenice vlak 8611, ter je bil uveden namesto tega vlak 8619 z zvezo v Jesenicah na B. 1. Ker pa lastniki listnih ličnih legitimacij nimajo pravice do režijske vožnje z brzovlaki, morajo čakati ti, če se pripeljejo iz Kranjske gore in Dovjega z vlakom 8611 v Jesenice ob 2.40 uri na vlak 913, kateri ima prihod v Ljubljano ob 11.40 uri. Vlak pa, kateri ima zvezo v Jesenicah na vlak 8616, pa odpelje iz Ljubljane ob 14.15. Ker pa so trgovine v Ljubljani med 12. in 14. uro zaprte, jim ni mogoče nabaviti v tako kratkem času svojih potrebščin. Zato se obračajo delavski zaupniki prog. sekcije v Jesenicah do naslova s prošnjo, da bi se dovolila lastnikom listnih ličnih legitimacij, kateri se pripeljejo iz postaj Planica, Kranjska gora in Dovje z vlakom 8611 v Jesenice proti nabavi **dveh režijskih kart uporaba brzovlaka B. 1. do Ljubljane**.

C) Zaupniški zbor progovne sekcije Celje.

Opozorilo. Zadnje čase se opetovano dogajajo slučaj, da hočejo posamezni progovni pazniki (desetari) šikanirati delavce na ta način, da zahtevajo, da bi delavci delali še po uri, nakar so zaupniki tozadevno intervenirali ter so delavci delo po uri odklonili. Nato se je zaupnike tožilo napram progovnim mojstrom, češ, da

hujskajo delavce in jih odvrčajo od dela.

Zaupniki točno poznamo, kaj po zakonu spada v naš delokrog in kdaj se lahko podaljša delovni čas in na kak način. Ne bomo pa trpeli, da bi se nas črnilo in tožarilo ter bomo v bodoče vsak sličen slučaj iznesli v obravnavo na merodajnem mestu.

Poleg naših intervencij lokalnega značaja smo predložili direktiji še sledeče zahteve:

Direkcija državnih železnic
Ljubljana.

1. Pri izplačilu naj se podeljuje brezplačno plačilne listke, da zamore delavec preračunati, ali je dobil pravilno prejemke izplačane in kakšni so odtegljaji, ne pa, da se da kuverte in še tiste moramo plačati.

2. Prazna mesta pri prometni službi naj se spopolnjujejo prvenstveno iz vrst progovnega delavstva.

3. Čezurno delo, ki se v interesu službe po nalogu predpostavljene mora vršiti, naj se v smislu zakona o zaščiti delavcev plača ob navadnih dnevih po 50 odstot., ob nedeljah in praznikih pa s 100 odstot., ne pa, da se pošilja za to delavce drugi dan domov.

4. Hranarina naj se izplačuje redno koncem meseca, kakor se je izplačevala preje, ne pa da se plača šele po 15. v mesecu.

5. Osebam, katere vodijo gospodinjstvo neporočenim delavcem, ter so od teh vzdrževane, naj se izda mesečno ena prosta karta v svrhu nakupa živil.

6. Od 1. 1925 dalje se še pravzaprav ni izvršila nikaka regulacija plač, pač pa so se reducirale. Ker so pri marsikaterem delavcu prejemki za preživljanje nezadostni, predlagamo, da se sukcesivno regulirajo delavske plače ob sodelovanju delavskih zaupnikov. Delavcem, ki vrše službo eksekutivnega osebja, naj se zopet povrne 20 odst. eksekutivna doklada, oziroma ako to ni mogoče, primerno zviša meza.

D. Zaupniški zbor progovne sekcije Maribor gl. proga.

Na seji dne 25. novembra 1928 smo poleg ostalega sprejeli sledeče sklepe:

1. Protest proti neenaki razdelitvi pragov, kjer je bilo zlasti progovno delavstvo zelo prikrajšano.

2. Zahtevo, da se pri dodelitvi v eksekutivno službo vpošteva v prvi vrsti one delavce, ki že imajo položene izpite in to po službenih letih, ne pa, da se starejše delavce zaposljuje.

3. Da se zopet dodeli posebne doklade za delo v predorih.

4. Da se rajonske doklade izplačajo za rokodelce in delavce, kakor poprej, to je po Din 18.— in Din 7.—

5. Da se v času hudih nalivov, ko se mora delo za kratek čas prekiniti in gre delavstvo pod streho, ta čas (10 minut) zaračuna v delo.

6. Da se uredi imenovanje nestalnih delavcev za stalne.

Na vlogo glede starih pragov je dala direkcija sledeči odgovor:

Štev. 2584-I-3-28.
Ljubljana, 15. novembra 1928.
Predmet: Razdelitev nerabnih pragov in lesnih odpadkov za leto 1928-29.

Vsem progovnim sekcijam.

Na vlogo obratnih zaupnikov progovnega delavstva v progovni sekciji Maribor glavna proga, naslovljeno direktno na g. direktorja inž. Kneževića, je g. direktor v aktu iste številke z dne 13. novembra 1928 določil, da morajo vse progovne sekcije v lastnem delokrogu raztolmačiti delavstvu določbe pravilnika o sporednih pridelavnostih čl. 96 in 97.

Po teh veljavnih določbah posedujejo vsi uslužbenci drž. železnice enako pravo na sprejem starih nerabnih pragov in lesnih odpadkov, ne samo vzdrževalno osebje.

Ključ, po katerem se je letošnja razdelitev izvršila, je bil z ozirom na dejstvo, da je dobila naša direkcija od Generalne direkcije odobrenih in nakazanih samo 70.000 novih pragov namesto zahtevanih 150.000, v znani na žalost mali količini določen.

Naročamo Vam, da o vsebini predložene odloke obvestite zaupnike-delavce in vsakega še v lastnem delokrogu poučite.

Načelnik gradb. odeljenja:
Inž. Hoffmann.

PRECIZNE URE

Schaffhausen, Omega, Doxa itd.
dobite najceneje pri urarju
L. VILHAR, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta štev. 36.

Dopisi.

Ormož.

Pritožbe pri nas so vedno glasnejše, krivice vedno večje in gotovi ljudje hočejo s šikanami in grožnjami uničiti naš Savez, ki jih bode v oči. Vendar povemo, da nas tudi grožnje ne bodo omajale, da ne bomo utihili, dokler ne bo uprava vsaj onih zakonov in predpisov upoštevala, ki jih sama izda. Seveda se bomo borili v enotni fronti tudi dalje, da izvojimo one pravice, ki delavskemu razredu pritičejo.

Do dopustov pa sploh ne pridemo, ker ni namreč nadomestnika. Enako je z odmori. Rezervni delavec, ki bi imel menda v prvi vrsti nadomestovati doma, se pošilja okoli po prog. Ako je kdo tako srečen, da dobi dopust, se mu gotovo pripeti, da ga predčasno pozovejo v službo. Delavci ita postaji delajo po 360 ur mesečno, vršiti morajo posle nastavljenec, za vsako malenkost plačevati kazni, a plačo dobijo le za 240 ur, a celih 120 ur delajo zastopni. Nočne doklade tem delavcem seveda tudi ne pripadajo, ker pravijo, da imamo itak predobre plače.

V sredi novembra pa se je postajalcu delavcu odredilo, da mora vršiti še službo nočnega čuvaja, in sicer od 9. zvečer do 5. jutraj mora vsako uro obiti ves postajni prostor. Seveda gospodje pravijo, saj ste že 1919. leta tudi nočno službo delali. Res je, gospodje, a tistikrat smo imeli 8-urni delavnik, ker smo delali v turnusu 12/24. Poleg tega pa smo imeli še nočne doklade.

Pričakujemo, da bodo merodajni gospodje enkrat pogledali tudi razmere v Ormožu, zaslišali prizadeto osebo ter mu ne nalagali bremen, ki jih ni mogoče izvršiti. Železničarje v Ormožu pa pozivamo: Vsi v »Ujedinjeni Savez«!

Zidani most.

V nedeljo 9. decembra se je vršil pri nas v Zidanem mostu protestni shod Uruženja jug. nacionalnih železničarjev.

Zastopane so bile postaje Zidani most, Hrastnik, Blanca in Rimske toplice. Navzočih je bilo 25 ljudi, vstevši referenta iz Ljubljane, med katerimi je bilo tudi nekaj naših sodrugov članov »Saveza«.

Protestiral se je proti nevdržnemu stanju, v katerem se danes železničarji nahajamo, proti neupoštevanju zakonov in raznih pravilnikov, korupciji, raznim kaznim, mnogokrat neupravičenim, katere morajo železničarji plačevati pri svojih mizer-nih plačah.

Sestavljena je bila resolucija, v kateri so bile navedene različne zahteve. Na glasovanje ni bila dana. Poslana je bila na centralni odbor UNŽ in B. v Beograd, ker je Uruženje sklenilo, da ne pošilja nobenih resolucij več na direkijo, generalno direk-cijo in ministrstvo, ker itak nič ne zaležejo; vse ostane le pri obljubah.

Govornik je omenil tudi energično (?) stališče, ki ga je Uruženje zavzelo s tem, da je prekinilo vse zveze z upravo, da na ta način prisili upravo, da železničarjem zboljša položaj (?).

Povdarjalo se je tudi, da je potrebno, da se železničarji organizirajo in združijo, neoziraje se na politično prepričanje in svetovno neziranje, v močno organizacijo katera bo v stanju priboriti železničarjem svoje pravice in zboljšati njihov gromotni položaj. S tem je po mnenju Uruženja storjen velik korak naprej v korist železničarjem. H koncu pa je pozabil govornik povedati, kakšno nadaljnje stališče bo še Uruženje zavzelo. Še par takih shodov in lađa z voditelji »Zveze« se bo potopila.

Železničarji pa se bodo organizirali v »Savez železničarjev«, ki res zastopa interese železničarjev.

Iz vozovnega odeljenja maribor. delavnic!

Precej časa je že minulo, ko smo zadnji-krat pisali o razmerah v vozovnih oddelkih naše delavnice, in marsikateri si je mogoče že mislil, da so se te neznosne razmere vendarle enkrat zboljšale. Toda žal ni tako. Namesto zboljšanja smo doživeli celo poslabšanje. Tu še vedno vladajo isti nacio-nalni motki, ki nasledujejo in preganjajo vsakega, ki ni nacionalist; posebno piko pa imajo na uboge savezdarje, ki so jim tako-reako trn v peti. Te že itak izmuzgane trpi-ne se preganja na vse mogoče načine, pre-stavlja iz oddelka v oddelku, dodeluje naj-slabše delo, sestavlja zapisnike, ter dikтира za vsako malenkost kazni. Toda kakšna je ta kazen? V prejšnjih časih se je kaznovalo delavca za 10, 20, 50 ali 100 Din, toda danes si je izmislil nek mladi inženjer novo kazen, t. j. odtegljaje po 25 ali 50 par od urne plače. Celi dan leta ta mladi g. inženjer in njegov namestnik, ki je bil še sam pred kratkim ključavničar, od voza do voza, pa ne morda radi tega, da bi nadzorovala delo, temveč samo radi tega, da bi zalotila kakšnega save-zarja pri nečem, kar ni v soglasju z izda-nimi okrožnicami. Vsaka malenkost že za-dostuje, večkrat pa se jih tudi kar po ne-dolžnem obsodi. Da se bomo razumeli, je treba tudi povedati, kakšni so ti storjeni grehi. Ako na primer delavec spregovori s sotrpinom par besed, se ga obsodi, da je agi-tiral (to velja seveda samo za savezarje,

dočim imajo nacionalisti prosto, da res lahko agitirajo); ako se odstrani od delav-nega prostora, da si poišče potreben nate-rijal ali orodje, ter se ga pri tem zaloti, bo gotovo kaznovan. Ne zagovarjamo pa pre-greškov, ki se žal tudi še danes dogajajo, t. j. pijančevanje ali tatvino. Ta protokol se sestavlja v inženjski pisarni, ki traja po cele ure, včasih pa tudi po cele poldneve, ter se s tem povzroči zamudo časa za več ur in za več oseb, ker so pri tem protokolu na-vzoči g. inženjer, njegov namestnik, delo-vodja, pisar in po več delavcev. Toraj de-lavec, ki je recimo zagrešil zamudo 5 minut, se kaznuje, dočim se gospode, ki po-vzročijo zamudo časa po več ur in za več oseb, pa še pohvali. Pripomnimo za danes še samo to, da je res čudno, da se te kazni diktrirajo samo po vozovnih oddelkih, dočim vsi drugi oddelki delavnice tega ne po-znajo.

Celje. Celjski kurilniški delavci spadajo pod Velenje, kjer gospodari g. Tepina. Ze opetovano smo zahtevali upeljavo 12-urnega turnusa, kar 16-urni turnus je protizakonit in ga ni mogoče vzdržati. Seveda g. Tepina ne čuti trpljenja ubogih premožnih de-lavcev, ki morajo delati po 10 in več ur, a plačani so le za 8 ur. Gospodu vodji bi pa tudi svetovali, da naj se zaveda, ko pride med delavce, da smo delavci tudi ljudje. Dne 12. dec. 1928, ko je inspiciral delavce, zaposlene pri izpladanju premoža in je vprašal, koliko premoža se izloži dnevno ter dobil odgovor, da se ga izloži, kolikor je mogoče, je g. vodja pokazal visoko svojo kulturnost. Delavcem je dejal, ako nečete delati, pojdite pa v samostan nunam G. vodja, zapomnite si, da ima tudi delavec svoj ponos ter Vam bo znal drugič primerno odgovoriti, ker ni dolžan molčati na razne svinjarije.

Kaj je s premožem? Od vseh strani pri-hajajo na centralo pritožbe, da morajo ča-kati ljudje kar po cele tri mesece na premož in seveda denar za premož kar tri mesece vnaprej plačati. Vprašamo Trbo-veljsko družbo, ali tudi ljubljanska želez-niška direkcija plača premož kar tri mesece vnaprej? Nadalje je zelo čudno, da nekateri višje stoječi gospodje premož dosti hitreje dobe kot pa ubogi prog. delavec.

Javna tajnost je, da se je v aferi Bo-bek in tov. odkrila sedaj popolnoma nova sled zlasti glede prodaje železa. Istočasno s tem v zvezi pa se šušlja tudi o neki mali premožovni aferi v Ljubljani, kjer se je razne gostilne zalagalo s premožem. Radovedni smo, če je ljubljanski železniški policijski o tem že kaj znano in če bo zadevo ona pre-iskala. Bojimo se, da ne bi posega vmes kakšna »višja sila«. Potem bomo preiskavo pač vodili mi. Pika. —

Železničarska konferenca v Splitu.

Dne 2. decembra 1928 se je vršila za Dalmacijo in progro Split-Ogulin železničar-ska konferenca v Splitu, katere se je udele-žilo 40 delegatov iz vseh postaj od Ogulina-Splita, Knina in Šibenika. Konferenca je bila ves čas na visoku, vse debate so bile strogo stvarne in poročila posameznih de-legatov so jasno razkrila gorostasne razme-re, ki vladajo na tej prog. Splošne težke gospodarske prilike, v katerih živi tamšanje prebivalstvo, nudijo železniški birokraciji možnost posebne spekulacije. Darila igrajo pri sprejemanju v službo veliko vlogo, ko pa si enkrat v službi na železnici, pa si izpo-stavljen vsem šikanam, brezpravnosti in kaznim; ako pa dvigneš glavo — ti grozi brezposelnost, družini pa lakota.

Konferenci je predsedoval s. Jukič iz Splita, izpred centrale je poročal s. Kmet iz Zagreba, o položaju vlakospremnega in ostalega nastavljenega osebja je govoril s. Pešo iz Splita. V diskusiji pa je zlasti progovno osebje slikalo svoj bedni položaj, kjer za progovne čuvaje še vedno velja tur-nus 24/12. Vsi zaključki konference so bili soglasni.

Iz okrožnic.

Otvoritev specialnega zdravljenja za otroške bolezni v Mariboru.

Vsem službenim edinicam in gg. zdravnikom! Po dopisu Centralne uprave humanitar-nih fondov štev. 1288/28 je gospod pomoč-nik ministra za promet odobril z odlokom štev. 17316/1928 pogodbo, ki jo je sklenila oblastna uprava bolniškega fonda pri di-rekciji državnih železnic v Ljubljani z gospo dr. Valerijo Valjavec, specialno zdravnico za otroške bolezni v Mariboru, Aleksan-drova cesta štev. 6.

Ta zdravniška ordinira od 1. decembra 1928 ob ponedeljkih od 8.—9. ure, ob sredah in petkih od 14.—15. ure v Mariboru, Alek-sandrova cesta štev. 6, izvzemši oblastvene praznike, ki padejo na te dni.

Pristojni žel. zdravniki pošiljajo ob do-ločeni uri z »nakaznico« za centralno ambu-lanto »k tej zdravnici vse slučaje otroških bolezni do 10. leta starosti, ki so potrebni specialističnega pregleda in zdravljenja; matere z dojenčci se smejo zglašiti brez na-kaznice direktno pri specialistinji.

Članstvo pri bolniškem fondu je treba dokazati pri specialistinji za vsakega paci-jenta s članskim listom.

V ostalem veljajo za pošiljanje k zdrav-nici določbe Pravilnika za zdravniško služ-bo bolniškega fonda državnega prometnega osebja.

Naročam gg. sefom službenih edinic, da o tem podučijo člane bolniškega fonda.

Pom. direktorja: Inž. M. Klodič s. r.

Iz centralne uprave.

III. kongres Ujed. saveza žel. Jugosla-vije se vrši nepreklicno dne 14. in 15. apri-la 1929 v Zagrebu.

Dnevni red kongresa je:

1. Otvoritev kongresa, pozdravi, poro-čilo poslovne komisije.

2. Debata k letnim poročilom, absolu-torij, volitev novega odbora.

3. Položaj delavcev in socialno poli-tične naloge sindikatov.

4. Zakon o državnem prometnem oseb-ju — pravilniki sporednih pridelavnosti.

5. Delavski pravilnik in osemurni de-lavnik.

6. Savez in kulturne, gospodarske ter politične organizacije.

7. Finančna vprašanja in sprememba pravilnika.

Navodila:

Centrala bo izdala tekom februarja tiskana letna poročila. Za kongres veljajo sledeči predpisi:

Kongresu prisostvujejo:

- z glasovalno pravico:
 - delegati članov in sicer izvoljeni po podružnicah in to na prvih 100 članov po eden in za vsakih na-daljših 200 članov zopet po eden;
 - člani upravnega in izvršnega od-bora ter
 - člani nadzorstva;
 - s posvetovalno pravico:
 - odposlanci ujedinjenega radničke-ga sindikalnega saveza;
 - odposlanci sorodnih strokovnih organizacij, ki so v sklopu USS-a.
- Število članstva posameznih podružnic se določi na ta način, da se vzame skupno število vplačanih članarin v času od 1. ju-lija 1928 do 1. januarja 1929 in se to deli s 6. Pri onih podružnicah, ki so bile usta-novljene šele zadnje mesece (Murska Soba-ta, Slov. Gradec, Pakrac, Vel. Bečkerek, Boh. Bistrica, Novi Marof, Šibenik, Konjice) pa se vzame faktično število članov na dan 1. januarja 1929.

Poročilo za kongres bo dotiskano do 25. januarja 1929 in se bo razposlalo vsem po-družnicam.

Občni zbori podružnic se morajo vršiti vsi v času do 1. aprila 1929, toraj tekom meseca februarja in marca 1929. Naročamo vsem podružnicam, da centrali do 24. janu-aria 1929 sporočijo točno dan, uro in kraj, kje bo občni zbor, da ga objavimo v časopi-su in pošljemo referenta.

Vsem podružnicam.

Koledar za leto 1929 je obračunati te-kom januarja 1929. Slovenskih koledarjev je zmanjkalo ter naj jih podružnice ne na-ročajo več.

Centralna uprava USŽJ.

Železničarsko glasbeno društvo »Zarja« v Ljubljani vabi vse svoje člane, da se udeležijo

rednega letnega občnega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 20. januarja 1929 v sejni sobi USŽJ (v palači De-lavske zbornice na Miklošičevi cesti). Začetek ob 9. uri dopoldne.

Dnevni red: 1. Tajniško in bla-gajniško poročilo. 2. Poročilo kapel-nika. 3. Volitev novega odbora. 4. Smernice za bodoče delo.

Odbor »Zarje«.

List »Svoboda«

je izšel z zelo zanimivo vsebino. Med dru-gim prinaša članek s. dr. Tume o socialni vzgoji v Rusiji, od znanega ameriškega proletarskega pisatelja Jacka Londona od-lomek »Vladajoča družba« iz zbirke »Ljudje dna«. Nadalje prinaša list pregled delav-skega športnega gibanja v Jugoslaviji in poročila iz delovanja naših delavskih kul-turnih organizacij. Silna je slika »Puntar« od nemške proletarske umetnice Käthe Kollwitz. List so dobili samo redno plaču-joči člani »Svobode«. Sodruzi in sodružice, organizirajte se v našo marksistično kulturno zvezo »Svoboda«!

Zahvala. Podpisani se najlepše zahva-ljujem celokupnemu žel. osebju Ljubljana gl. kol. in Ujed. savezu železničarjev za krasne vence in vsem drugim, ki so spremili na zadnji poti nadvse ljubljene sina, brata, svaka, Albina Bokala. Najlepša hvala sedr. Trškani za njegov nagrobni govor. Naj bo preminulemu Albinu lahka zemlja. — Rod-bina Bokal-Cebela.

Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru.

Železnič. pevsko društvo »Krilato kolo« v Mariboru.

Vabilo.

V soboto, dne 5. januarja 1929 se vrši v prostorih dvorane »Union« v Mariboru

veliki železničarski ples.

Svirala bo železničarska godba pod vod-stvom kapelnika gosp. Schönherr-ja. — Pevske točke bo izvajal pevski zbor pod vodstvom pevovodje gosp. German-a. — Spored: Od 20. do 21. ure godba in petje, po 21. uri do 4. ure jutraj PLES. Čisti dobiček je namenjen za nabavo dru-štvene obleke, godal itd.

Sodrugom in sodružicam!

Vljudno naznanjam, da sem otvoril na Turjaškem trgu štev. 2 svoj

brivski in česalni salon,

katerega bom vodil točno in solidno ter po znižanih cenah.

Izvrševal bom vsa v mojo stroko spa-dajoča dela, striženje bubi-frizur, ondul-ranjiu itd.

Se priporočam

M. Gorenc.